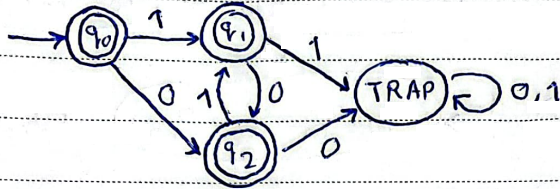
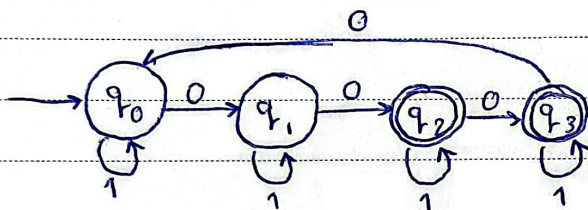

۱- برای اینکه نشان دهیم یک زبان عظم است، کافیست برای آن یک DFA یا NFA رسم شود.

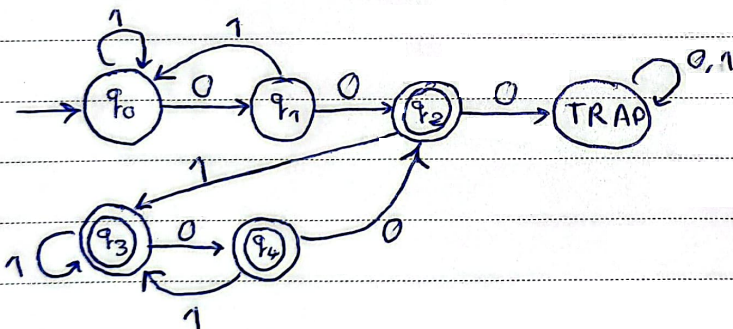
a. $L_1 = \{ w \in Z^* \mid w \text{ شامل رشته } 00 \text{ و } 11 \text{ نیست} \}$

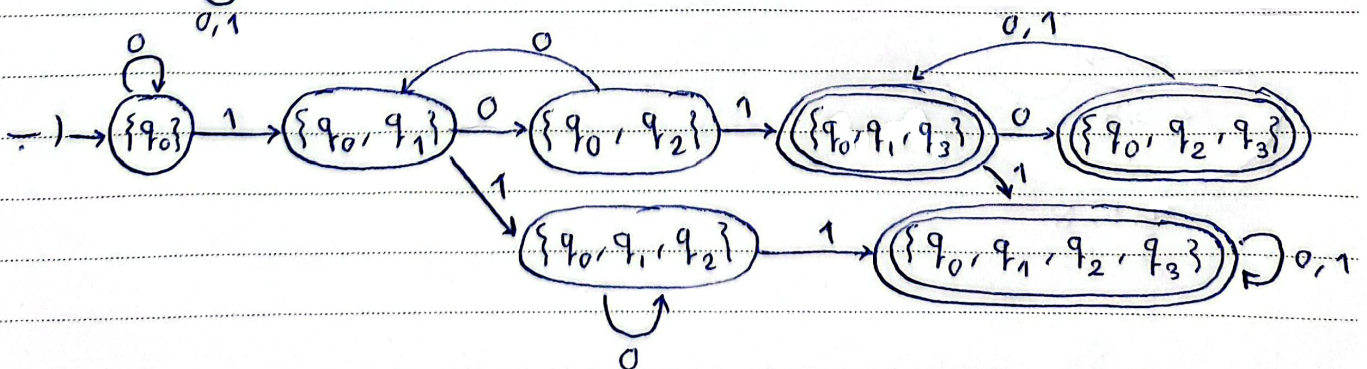
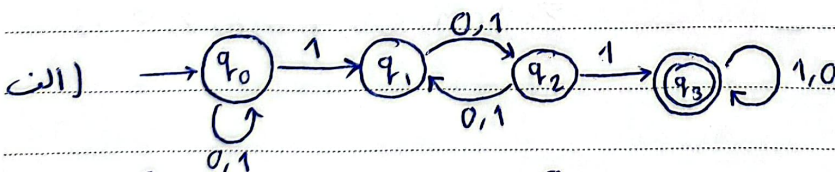
b. $L_2 = \{ w \in Z^* \mid w \text{ باقی مانده تعداد صفرهای رشته } w \text{ به } 4 \text{ بخش‌پذیر است} \}$

c. $L_3 = \{ w \in Z^* \mid w \text{ شامل رشته } 000 \text{ نیست} \}$

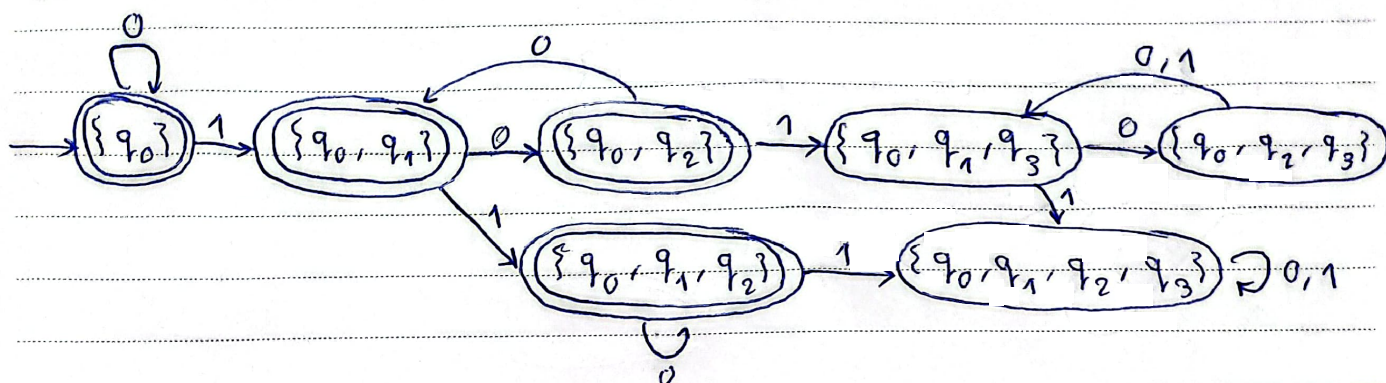

۲- $L = \{ w \in \{0, 1\}^* \mid w \text{ شامل یک جفت 1 است که با تعداد فردی صفری از هم جدا شده‌اند} \}$

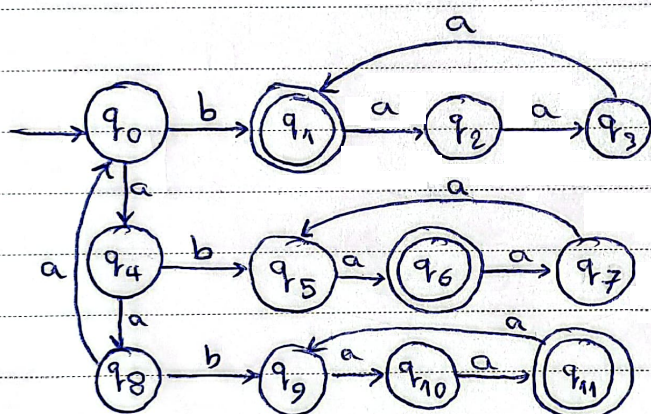

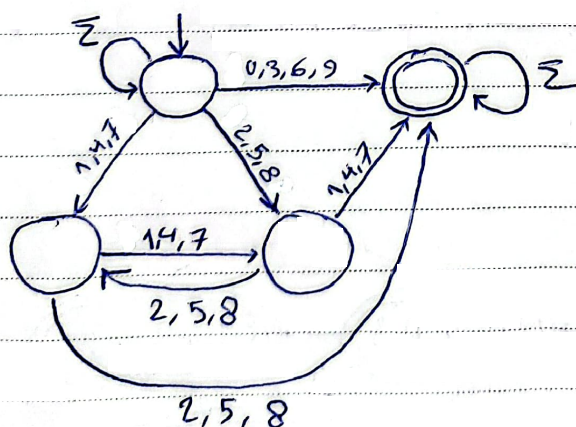
ج) برای بدست آوردن حکم یک زبان، کافیست state های قابل قبول و غیر قابل قبول را برعکس کنیم.

{باقی ماندہ های n, m برابر می باشند} $\{w \in a^n b a^m \mid n, m \geq 0\}$ (انت

ب) $\{w \mid w \text{ من یک زیر رشته (عدد صحیح) می باشد که 3 بخش دارد} \mid w \in \{0-9\}^*\}$

$$\Sigma = \{0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$$

$$L = \{ w \mid wx \in A, x \in B \}$$

با توجه به اینکه A منظم است می توانیم آن را با یک DFA نشان دهیم. این DFA را به شکل زیر

$$D_A = (Q, \Sigma, \delta, q_0, F)$$

نمایش می دهیم:

Q : تابع تغییرات: δ الفبای استفاده شده در A و B : Σ مجموعه حالات A

q_0 : حالت اولی A F : حالات نهایی A

برای اینکه نشان دهیم L هم یک زبان منظم است، برای آن یک DFA تعریف می کنیم. مجموعه حالات،

الفبا و تابع تغییری D_L (DFA زبان L) با مجموعه حالات Q و تابع تغییر D_A جابجا در نظر می گیریم.

با توجه به اینکه $wx \in A$ است، حالت اولی w همان q_0 است.

برای تعریف کردن مجموعه حالات نهایی D_L ، ابتدا یک تابع تغییرات دیگر بدنام δ' تعریف می کنیم:

$$\delta'(q, k) = q'$$

در صورتی که D_A با خواندن کلمه k از حالت q به حالت q' برود.

پس مجموعه حالات نهایی D_L را به صورت زیر تعریف می کنیم:

$$F' = \{ q \in Q \mid \exists x \in B, \delta'(q, x) \in F \}$$

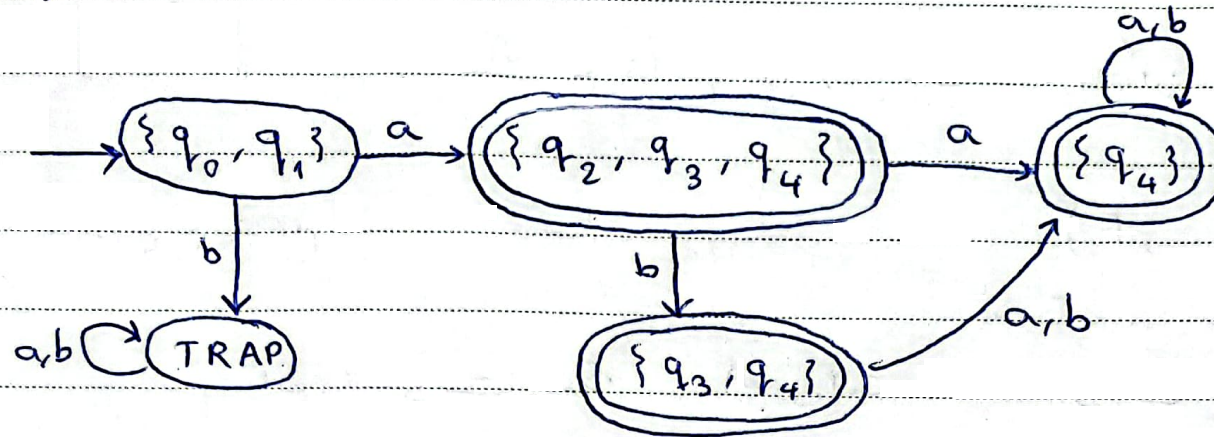
یعنی F' شامل حالاتی است که در D_A پس از خواندن x به یک حالت accepting برسند.

$$D_L = (Q, \Sigma, \delta, q_0, F')$$

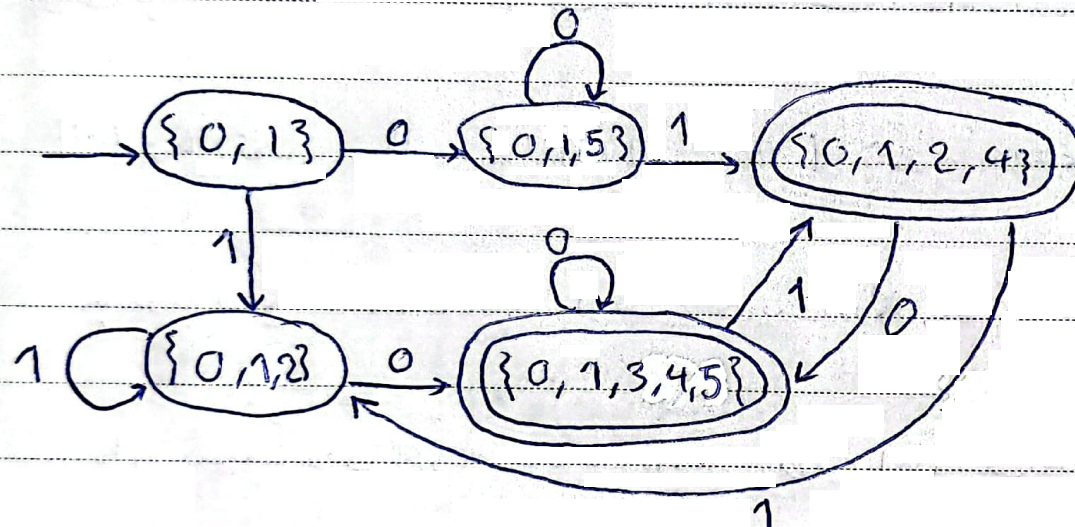
چون برای L یک DFA تعریف کردیم، یک زبان منظم است.

a.

b.

۶- با توجه به اینکه L منظم است، می‌توانیم برای آن یک DFA رسم کنیم. در این DFA،

آب state شروع (q_0) به صورت accepting نباشد، آنگاه L شامل $\{ \epsilon \}$ نیست و

در این حالت $L = L'$ است و واضح است که L' منظم است.

اما اگر q_0 به صورت accepting باشد، در این حالت ابتدا یک state جدید به نام q_m

و به صورت non-accepting تعریف می‌کنیم. این state هیچ ورودی‌ای ندارد اما تمام

خروجی‌های q_0 را برای این state (q_m) هم در نظر می‌گیریم. یعنی اگر q_0 با

transition‌هایی به state‌های $q_1, \dots, q_i$ می‌رود، q_m هم با همان transition‌ها به

$q_1, \dots, q_i$ می‌رود. در نهایت start state را از q_0 به q_m تغییر می‌دهیم. واضح

است که در این حالت هم L' منظم است.